

i Landet. Det lyder nok, som om vi havde en stor Kassebeholdning i Statskassen, og vi have ogsaa for Øieblikket en Del, fjøndt den rimeligvis vil synke bethdeligt inden kort Tid. Men hvad der er det Værste, er, at vi have en bethdelig Gjæld paa alle Grundeieendommene rundt omkring i Landet. Der er jo desværre kun saa Grundeieendomsbesiddere, som ikke have megen Gjæld, altså Mange have formegen Gjæld. Kommunerne have Gjæld, Amtskommunerne have Gjæld, og vi have Statsgjæld. Bliver det dog maaste ikke tilsidst formeget med alle disse Gjældsforpligtelser, der komme til at hefte paa Eiendommene, og det bliver dog tilsidst paa Grundeieendommene, det Altsammen kommer til at hefte. Derfor mener jeg, at naar der er Tale om at anlægge et saadant Baneanlæg som dette, og vi som sagt tænke os det som Afslutning for Statsbaneanlægene, da maa vi vel vogte os for ikke at gaa ind paa det uden at tage det under meget nøie Overveielse. Vore Indtægtskilder, jeg mener dermed Landbrugets Indtægtskilder, ere jo nu ikke som i gamle Dage Kornsalg, men nu er det Kreaturer og Smør, som det gjælder om at faae hurtigst muligt besørget, og det har en meget væsentlig Betydning for hele den nordlige Del af Jylland, om vi ere i Stand til at faae det ført paa den hurtigste Maade ad Esbjerg, Esbjerg, som det tidligere er sagt her i Dag, den eneste Havn, som er isfri om Vinteren. Det er altsaa det Punkt, som det gjælder for os Altsammen at kunne komme til med disse Varer, og det er det, der særlig skal hjælpe os til at bære de Byrder, der, som jeg for har omtalt, hvile paa Grundeieendommene i en meget høi Grad. Blandt de Vinier, som paatæntes, og om hvilke der jo i Dag er fremkommet Betænkning, og som saaledes ville komme til Behandling i den nærmeste Tid, er der netop Tale om en Linie, der fører ned ad Viborg til. Det forekommer mig, at dette bør tages med i Betragtning ved Overveielser af dette Lovforslag, og det bliver da et Spørgsmaal, om vi ikke bør opgive at tage Hensyn til Hobro. Jeg veed saa godt, det kan lyde underligt, naar man siger, at man skal springe et Sted forbi og styde Noget fra sig, men det forekommer mig dog, at naar der er Tale om Noget, der gjælder en meget stor Del af en Provinds, saa maa de Interesser, der vedrøre denne Provinds, være det overveiende i Sammenligning med, hvad der taler for en enkelt By. Jeg er meget villig til at gaa med til at hjælpe den lille By Hobro, den ligger saa fjønt, og jeg har i Grunden megen Forkjærlighed for den, men

paa den anden Side mener jeg, at vi maa tage Hensyn til det Store og Væsentlige og ikke til den enkelte By. For Løgstørs Betskommende kan jeg ikke se rettere, end at den er fuldt ud vel saa godt tjent med at kunne blive sat i Forbindelse med Viborg som med Hobro. Jeg tror, at det gaar, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) tidligere har sagt, at Beboerne paa det Strøg der omkring ligesaa godt kunne kjøbe deres Kaffebonner og andre Smaating i Løgstør og i Viborg som i Hobro. For hele Egnen der oppe mener jeg ikke, der er det Mindste, der taler for Vinien Hobro; men derimod tror jeg, at de fleste ærede Medlemmer dele den Opfattelse, at for hele den nordlige Del af Jylland har det en ganske særlig Betydning at faae Vinien forandret. Jeg veed ikke, om Hs. Excellence Indenrigsministeren vil og kan gaa med til at ændre denne Plan, der en Gang er lagt. Jeg har desværre forstaaet det saaledes, at det bliver vanskeligt; men indtrængende Foresstillinger, og jeg vil haabe, indtrængende Oplysninger om det Netto i den anden Linie kunne maaste bevæge Hs. Excellence til at se lidt mildere paa den anden Linie, saa vi kunde faae den anlagt som Statsbane. Saa kunne vi senere tale om de andre som Privatbaner. At vi skulde kunne undgaa Privatbaner, kan jeg ikke tænke mig. Der bliver vel enkelte Vinier, som ikke kunne betale sig som saadanne; men i saa Fald haaber jeg, at der maa ske en Forandring med Hensyn til Statstilskudet til disse Privatbaner. Der maa dog være en Retfærdighedssølelse hos Alle, som siger, at naar der i tidligere Tider er bygget Baner rundt omkring her i Landet alene for Statens Regning uden større Udgifter for de paagjældende Kommuner end for det øvrige Land, er det en Ubillighed, at der senere skal forlanges store Tilskud af Kommunerne til Statsbaneanlægene og kun ydes et lille Tilskud fra Staten til de Kommuner, hvor Privatbaner skulle anlægges. Jeg vilde nu gjerne have henstillet, at dette Lovforslag var blevet henvist til et særligt Udvalg i Stedet for til Finantsudvalget. Men jeg maa vel sige ligesom det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, at naar det en Gang er bestemt, at det skal henvises til Finantsudvalget, bliver det henvist dertil. Ellers vilde jeg ønske det henvist til et særligt Udvalg, saaledes at de næste Jernbaneforslag, der komme for, kunde have været henviste til det samme Udvalg. Smidertid skal jeg ikke holde derpaa, idet jeg betragter det som givet, at det bliver paa den anden Maade; men jeg kan ikke undlade at gjøre opmærksom